

Több mint 50 millió lejes beruházás

Csatornázás Kelelementelkén

Gyulakutai Népszás a 6. oldalon

Fotó: Vajda György

Folyamatban van a csatornahálózat lefektetése Kelelementelkén. A Gyulakutához tartozó faluban 2013-ban vezették be a vezetékes ivóvizet a házakhoz, a korábbi pályázat azonban nem vonatkozott a csatornahálózat kiépítésére.

Vajda György

Jelenleg a vidékfejlesztési minisztériumon keresztül nyert pályázat által dolgoznak a csatornarendszeren is. Ennek az összértéke valamivel meghaladja az 5.300.000 lejt, a rendszer összhossza 5600 folyóméter, a pályázat az utcák újraaszfaltozását is tartalmazza. A munkálatok befejeztével megnövelik a járdahálózatot, és parkolókat is kialakítanak.

Családon belüli erőszak: idén 800 esetet jelentettek

Bár Maros egyike annak a három megyének, ahol október elejétől lehetőség van arra, hogy elektronikus nyomkövetőt használva a családon belüli erőszak áldozatai nagyobb biztonságban legyenek, a mindennapok tapasztalata az, hogy ezt az áldozatok alig egyharmada veszi igénybe.

4.

A hazatérő képek tárlata

Egy lezárt korszakból, életműből kiállítást ma már lehetetlen rendezni műgyűjtők, magánszemélyek tulajdonában lévő alkotások nélkül. A gyűjtés maga is művészet, és el egészen a függőségig, betegség.

5.

Nem bírt egymással a spanyol és a német válogatott

A spanyol és a német válogatott 1-1-es döntetlent játszott a katarai labdarúgó-világbajnokságon vasárnap az E csoport második fordulójában. A két együttes legutóbbi négy mérkőzésén harmadszor lett 1-1 a végeredmény.

15.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Az Optika Optofarm újabb akciót hirdet minden

nyugdíjas

ügyfele számára:

50%-os

kedvezményrel kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

2022. november 10. és december 31. között.

A régi árakkal dolgozunk, nem drágítottunk!

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Aktuális

Hidegháborús hangulat

Mózes Edith

Szinte hidegháborús a hangulat a Nemzeti Liberális Párt (PNL) és a Szociáldemokrata Párt (PSD) között. Erre utalnak a Ciucă-kormány egyéves tevékenységének elemzése alkalmával történtek, illetve meg nem történt dolgok. Az évertékelt egyetlen közleményben került ki, diszkrét mérleg a kormány egy évéről, plusz egy rövid videó, amelyben felolvasták a közleményt. A koalíciós partner, a PSD némán hallgatott az eseményről. Igaz, fél évvel ezelőtt szerveztek egy hasonló rendezvényt, ahol a miniszterek beszámoltak a munkájukról. Most ez sem történt meg. Keveset mondunk, ha hívősnék nevezzük a kormánypártok közötti viszonyt. Ugyanis lassan elkezdődik a visszaszámllálás, amikor a liberális kormányfőnek át kell(ene) adnia a helyét a szociáldemokrata pártvezérnek. A funkciót egyesek szerint a liberálisok szeretnék megtartani. A híre a PSD elnöke meglehetősen agresszíven reagált.

A hónapokon át tartó, a nyugdíjelés kapcsán kialakult konfliktushelyzetek, a sok vita, huzavona sem tett jót a kormány imázsának. Elemzők szerint a PSD attól tart, hogy az USR (Szövetség Romániáért) kihasználja a kormány belső konfliktusait, és a krízist saját javára fordítva, a nevető harmadik lesz. Különösen most, amikor nyilvánosságra hozta a jelenlegi kormányzat fekete könyvét, amelynek része a PSD is. A szociáldemokrata pártvezér a vádakra vádakkal válaszol: azt állítja, hogy az USR kizárólag az interneten „harcol” a korrupció ellen, „cinikus számításokat” mutat be saját (Folytatás a 3. oldalon)

Családon belüli erőszak: idén 800 esetet jelentettek

Az áldozatok nagy része nem kéri az elektronikus nyomkövetőt

Bár Maros egyike annak a három megyének, ahol október elejétől lehetőség van arra, hogy elektronikus nyomkövetőt használva a családon belüli erőszak áldozatai nagyobb biztonságban legyenek, a mindennapok tapasztalata az, hogy ezt az áldozatok alig egyharmada veszi igénybe – tették szavá a megyei rendőr-felügyelőség képviselői a kerekasztal-beszélgetésen, amit Merjünk segítséget kérni! címmel szervezett Csép Éva Andrea Maros megye parlamenti képviselő november 25-én, a családon belüli erőszak elleni küzdelem nemzetközi napján.

Menyhárt Borbála

A kerekasztal-beszélgetésen többnyire minden olyan intézmény és civil szervezet képviseltette magát, amely a mindennapokban kiveszi a részét a családon belüli erőszak áldozatainak a felkarolásában, a 2000-es évek elejétől védett otthont és tanácsadó központot működtető Kelet-európai Szaporodás-egészségügyi Intézet a megyei rendőrségig, a gyermekvédelmi igazgatóságig, a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal alárendeltségébe tartozó szociális igazgatóságig és helyi rendőrségig, valamint a SMURD rohammentő szolgálatig.

Az esemény házigazdája, Csép Éva Andrea előjárdában kifejtette: az elmúlt években a parlamenti munkássága során arra törekedett, hogy olyan törvénymódosítások lássanak napvilágot, amelyek az áldozatok védelmét szolgálják. Óriási előrelépésnek számít, hogy riasztás esetén a helyszínre kiszálló rendőr ideiglenes távortartási rendeletet állíthat ki, és amennyiben úgy ítéli meg, hogy az áldozat élete veszélyben van, azonnal eltávolíthatja a bántalmazót a lakásból, akkor is, ha az az illető saját tulajdona.

Harmincöt esetben javasoltak nyomkövetőt, de csak tízet szerelhettek fel

Ákárcsak országsszerte, Maros megyében is aggasztó méreteket ölt a családon belüli erőszak – mutatott rá *Fărcaș Mihai*, a megyei rendőrség illetékes felügyelője a pénteki kerekasztal-beszélgetésen. Az idei év első tíz hónapjában 790 bejelentés érkezett a hatóságokhoz, ami öt

százalékkal több, mint az előző év hasonló időszakában. Ugyanebben az időszakban 250 távortartási végzést bocsátott ki a bíróság, ami 42 százalékos növekedést jelent az előző évhez képest, illetve a riasztások nyomán a helyszínre érkező rendőrök 312 ideiglenes távortartási rendeletet állítottak ki, ami 66 százalékkal több, mint a tavalyi év ezen időszakában – ismertette az aggasztó adatokat a felügyelő, aki szerint mindez részben annak tudható be, hogy az emberek egyre jobban bíznak a hatóságokban, és egyre többen mernek segítséget kérni. A felügyelő hozzátette, október 1-től, amióta megyénkben elérhető az elektronikus nyomkövetők, tízet szereltek fel olyan személyek bokájára, akik bántalmazták családtagjaikat, és jelenleg öt készülék van használatban.

Október óta 35 esetben fordult elő, hogy a távortartási végzés kiállításakor a hatóságok javasolták a nyomkövető rendszer felszerelését, azonban ezt mindössze tíz áldozat fogadta el, ugyanis ő dönti el, hogy szeretné-e az ezzel járó pluszbiztonságot vagy sem. A rendszer ugyanis úgy működik, hogy az áldozatnál is kell legyen egy kis mobil eszköz, amely hangjelzéssel adja tudtára, ha az agresszor a közelben tartózkodik, ugyanakkor automatikusan jelez a rendőrségnek is. Sajnos a mindennapok tapasztalata az, hogy sok áldozat még távortartási végzést sem kér – jegyezte meg a felügyelő.

Gabriela Pincă, a megyei rendőrség bűnmegelőzési osztályának felügyelője elmondta, az utóbbi években számos törvénymódosítás

Fotó: Csép Éva Andrea Facebook-oldala

lépett életbe, ami lehetőséget biztosít a hatóságoknak, hogy hatékonyabban lépjenek fel az áldozatok védelmében. Az október óta használatban lévő nyomkövető jelentős biztonságot nyújt, hiszen, amint a bántalmazó az áldozat közelébe megy, és a rendszer jelez, a rendőrök felveszik a kapcsolatot telefonon mindkét féllel, illetve a legközelebbi rendőr- vagy csendőrcsapat azonnal elindul az áldozathoz. *Gabriela Pincă* szerint felkiáltójel kell legyen az a tény, hogy az áldozatok fele visszautasítja a távortartási rendeletet, és ennél sokkal többen az elektronikus nyomkövető igénybevételét, ezért meg kell találni a módját annak, hogy tudatosítsák az áldozatokban, hogy az elektronikus nyomkövető „nem az ördögtől való”, hanem a védelmüket szolgálja. *Constantin Mihalache*, a Maros Megyei Rendőrség főfelügyelője is hasonlóképpen vélekedik, mint mondta, az áldozatok nagy része nincsen tisztában a nyomkövető rendszer működésével, az előnyeivel, és valószínűleg ez áll a visszautasítás hátterében. Azonban a Moldovai Köztársaságban, valamint azon nyugati országokban, ahol használják ezeket, igen jó eredményeket értek el a távortartási rendeletek betartása terén.

Maros megyében két védett ház is működik

Miklea Hajnal, a Maros Megyei Szociális és Gyermekvédelmi Igazgatóság vezérigazgatója elmondta, az általa vezetett intézmény a Venus program keretében létrehozott egy hat férőhelyes védett otthont az áldozatok és gyermekeik számára. A helyszíne titkos, és szinte állandóan tele van. A védett házak terén Maros megye kedvezőbb helyzetben van, mint az ország sok megyéje, ugyanis a gyermekvédelmi igazgatóság által nemrég kialakított otthon

mellett a Kelet-európai Szaporodás-egészségügyi Intézet már több mint másfél évtizede működtet tanácsadó központot, valamint egy titkos helyszíni védett otthont, ahol ideiglenesen menedéket nyújtanak az áldozatoknak és gyermekeiknek – mutatott rá *Elena Micheu*, az intézet igazgatója. Emellett szakembercsoport karolja fel a családon belüli erőszak áldozatait, az otthonukból menekülni kényszerülő nőket, a pszichológus lelki támaszt nyújt számukra, a jogász jogi útbaigazítást biztosít, a szociális munkás pedig segít nekik sírni tenni az életüket, és amennyiben szükséges, albérltet vagy akár munkahelyet talál.

Ha kívülállóként szemet hunyunk egy eset felett, az valakinek az életébe is kerülhet

Teodora Baba, az intézet pszichológusa fontosnak tartotta hangsúlyozni, hogy nem csak a tettelegesség, a hajhúzás, az ütés, a pofon vagy a késelés minősül családon belüli erőszaknak, az esetek nagy részében ugyanis még a tettelegességnél is ártóbb a lelki terror, a mindennapos sértegetések, amelyekkel az agresszor teljesen lerombolja az áldozat önbecsülését, és elszigeteli őt a környezetétől. Mint mondta, tudni kell, hogy az áldozatokat nem bántalmazza nap mint nap, a gyakoriság változó, a kapcsolat elején nagyobb szünetek vannak két bántalmazás között, az áldozat pedig ilyenkor hajlamos azt hinni, hogy társa megváltozott. Amikor először viselkedik agresszíven a partnerük, általában megmagyarázza, elnézést kér, és kibékülnek. Aztán jön a második erőszakos incidens, egy ideig újra sajnálja, aztán egy idő után ciklikussá válik, ha valami éppen nem tetszik a bántalmazónak, erőszakossá válik, ezért a bántalmazott nők állandó félelem-

ben élnek, hiszen, bár igyekeznek a partner kedvében járni, sosem tudhatják, hogy melyik lépésük milyen reakciót vált majd ki belőle. A pszichológus ugyanakkor rámutatott, mindannyiunknak felelősségünk van ezen a téren, hiszen ha szemet hunyunk egy bántalmazás felett, aminek a szem- vagy fültanúi vagyunk, arra hivatkozva, hogy nem a mi dolgunk, az valakinek akár az életébe is kerülhet.

Andrei Moraru, a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal szociális osztályának igazgatója többek között arról is beszélt, hogy az igazgatóság alárendeltségébe tartozó Rozmaring utcai szociális központban helyet tartanak fenn azoknak a bántalmazóknak, akiket távortartási rendelettel eltávolítottak a lakásukból, de nincs hová menniük.

Fontos lenne, hogy magyar nyelven is lehessen segítséget kérni!

A beszélgetés végén Csép Éva Andrea rámutatott, bár sok előrelépés történt az utóbbi években az áldozatok védelmében, akadnak még tennivalók, a többi között lehetőséget szeretnének biztosítani a magyar anyanyelvű bántalmazottaknak arra, hogy anyanyelvükön kérhesse-nek segítséget. Az Országos Esélyegyenlőségi Ügynökség által létrehozott, ingyenesen hívható 0800.500.333 zöldszám ügyeleti központjában ugyanis a 21 alkalmazottból jelenleg mindössze egy beszél magyarul. Ugyanakkor azokon a településeken, ahol magyarok is élnek, a védett házakban, tanácsadó központokban is fontos lenne a magyarul beszélő szakember, hiszen az áldozatok között sok olyan nő van, akik esetleg vidéken élnek, nem beszélnek jól az ország nyelvét, és nekik is lehetőséget kell biztosítani arra, hogy anyanyelvükön tudjanak segítséget kérni, és elmesélni mindazt, amit átéltek.

AIDS-világnap

A betegséget nem sikerült felszámolni

Bár a koronavírusról való félelemben telt el az elmúlt két év, nem feledkezhetünk meg az 1980-as években felfedezett retrovírus betegségről, az AIDS-ről sem, amelynek december elejétől van a világnapja. Az 1988 óta kijelölt nap célja felhívni a figyelmet a betegségre, a megelőzés érdekében szükséges közös fellépésre, a betegséggel élők támogatására való ösztönzésre, illetve az elhunytakra való megemlékezésre.

Bodolai Gyöngyi

A fertőzés vér, véréksztimények útján, nemi együttlét során elsősorban a homoszexuális férfiak körében és az intravénás kábítószer-használók között terjed a leginkább, de sok kisgyermek is megfertőződött a rendszerváltás előtt a romániai rossz egészségügyi

körülmények között, és az anya is átadhatja csecsemőjének a betegséget.

A figyelem felkeltése azért fontos, mert a HIV, azaz a humán immundeficiens vírus ellen a mai napig sem találtak fel a védőoltást. A vírus az immunrendszer működését összehangoló CD4-limfocitákat támadja meg és pusztítja el, emiatt

a szervezet védekezőrendszere irányítás nélkül marad, és sebezhetővé válik a különféle kórokozókkal szemben, amelyek súlyos betegségeket válthatnak ki. A fertőzést követően a szervezetben rendkívül gyorsan szaporodó, akár milliós számot is elérő vírusok azonban jól támadhatók, és számuk lecsökkenthető az e célra kidolgozott, szemelelyre szabott kombinált hatóanyaggal, de véglegesen nem pusztíthatók el, ezért rendszeres kezelésre van szükség, ami lényegesen meghosszabbítja a fertőzöttek életben maradását.

Romániai viszonylatban az országos közegészségügyi stratégia

biztosítja a betegség felügyeletét, ellenőrzését és megelőzését; egy sor cselekvési tervet tartalmaz, amelyeknek az életbe ültetése az egészségügyi szaktárcára hárul.

A legújabb adatok szerint 19.000-re becsülik a fertőzöttek számát, a 2021-ig bejegyzett és nyilvántartott személyek adatbázisában 17.271-en szerepelnek. 32 százalékukat az 1988–90 között született gyermekek képezik. Az egészségügyi nyilvántartásba tett 13.769 személynek pedig a 97 százaléka kapott vírusellenes kezelést, és 79,6 százalékuknál sikerült a kimutathatósági szint alá leszorítani a vírusok számát.

Megyeinkben a közegészségügyi igazgatóság adatai szerint 337-en szerepelnek a nyilvántartásában, és az idei év során 13 új fertőzöttet diagnosztizáltak.

Az országos stratégia előírja, hogy növelni kell a tesztelek számát, a fertőzöttek tíz százaléka ugyanis nincs tisztában azzal, hogy beteg. 24 százalékuk, bár tudja, csak időszakosan jelentkezik kezelésre.

Az első tünetek a fertőzést követő három és hat hét között, mint általában a vírusok okozta egyéb fertőzések esetében is, a fáradékonyság, rossz közérzet, izomfájdalom, a nyirokcsomók megnagyobbodása, a bőrön megjelenő kiütések, amelyek spontán módon megszűnnek, és több éven át, akár tíz évig sem jelentkeznek klinikai tünetek, amelyek később kezelés hiányában súlyos betegségeket okozhatnak.

Az 1985–2020 között megfertőződött személyek közül 16.848-an vannak életben.

GYULAKUTA

Szerkesztette: Vajda György

Látogatható lesz a gyulakutai kriptá

Tavaly nyáron fejezték be a gyulakutai református templom renoválását, amelynek során teljes külső és belső felújítást végeztek, új fűtésrendszert szereltek, megjavították az orgonát. A felújítást megelőzően leletmentési ásatásokat kellett végezni. Ennek során megtalálták a vélhetően 8–12. századi Árpád-kori fatemplom alapját, és egy érintetlen, 17. századi kriptát is feltártak. Hamarosan látogathatóvá teszik a kriptát, tájékoztatott Kulcsár-Rabocska Levente gyulakutai református lelképásztor.

Gyulakuta valamikori patrónusának, Szövérdi Gáspár Jánosnak és családjának az 1600-as évek elején épített kriptáját találták meg. Szövérdi Bethlen Gábor fejedelem konstantinápolyi követe volt, neki köszönhető, hogy a gyulakutai gyülekezet református lett. Ő adományozta a templom híres kazettás mennyezetét a gyülekezetnek fele-

ségével, Bethlen Zsófiával. Szövérdi Gáspár János 625-ben halt meg egyik törökországi útjáról hazajövet. Az ásatások során a régi sírokból egy 10–11. századi, S végű hajkarika és egy ezüsttel átszótt szövetdarab, számos koporsó famaradványa, szegek, ruhatű, emberi csontok, valamint Bethlen Zsófia karikagyűrűje is előkerült.

A feltárást László Keve, a Maros Megyei Múzeum munkatársa vezette, a leletek feldolgozásra, megőrzésre és konzerválásra a múzeumhoz kerültek.

A felújítással együtt kialakították a Szövérdi-Bethlen-kriptá lejárati lépcsőjét is, hogy jövőben látogathatóvá tegyék a föld alatti építményt is. Kulcsár-Rabocska Levente lelképásztor elmondta, felvették a kapcsolatot Kinda István-nal, a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum muzeológusával, aki a községben, Havadtón született, és a segítségével kialakítják majd a látogatható teret. Jelenleg folyamatban van a dokumentáció előkészítése, amivel az a szándékuk, hogy látogatható formá-

ban újra berendezzék a kriptát. Lesz egy rekonstruált korabeli koporsó az akkori halotti kellékekkel és a kor temetkezési szokásainak a leírásával. Az a szándékuk, hogy az itt talált tárgyakat – a Maros Megyei Múzeummal közösen – a helyszínen kiállítsák. Mindemellett korszerű bemutatóeszközök segítségével ismertetőt közölnek a kriptá egykori tulajdonosairól. Valószínű, hogy jövő tavasz végéig sikerül kialakítani a látogatható teret, és akkor megnyitják a nyilvánosság előtt a kriptát.

Tervben volt az 1625-ben kialakított kazettás mennyezet felújítása, amelyre a Teleki Alapítványhoz pályáztak, de anyagi hiányában elutasították a megkeresésüket. Továbbá szeretnék felújítani a középkori freskókat is. Erre vállalkozott a feltárást végző Kis Lóránd műemlékvédő szakértő, azonban szintén anyagi hiánya miatt egyelőre mindkét szándék csak terv marad. A tiszteletes számításai szerint a freskók felújítása mintegy 10.000, a kazettás mennyezeté 30.000 euróba kerül. Keresik a finanszírozási lehetőségeket. Mind a kriptá, mind a freskók, illetve a gyönyörűen megmaradt mennyezet becsalogná a templomba a turistákat – véli a lelképásztor. Az a tervük, hogy felújítanak és múzeumként működtetnék a templom melletti, egykori egyházi – elállamosított – óvoda épületét, amelyet hallgatólagosan használnak a gyülekezet, azonban annak ellenére, hogy igazolható a tulajdonjog, még nem sikerült birtokba venni, ahogy a volt tanítói lakást, a mai rendőrségi épületet sem.

Fotók: Vajda György

Sportkomplexum létesülhet

Október közepén közölte az RMDSZ, hogy a fejlesztési minisztérium támogatásával Gyulakután új sportkomplexumot építhetnek. A tervek szerint a jelenlegi futballpálya területén egy természetes gyepel, öntözőberendezéssel rendelkező, világítótestekkel felszerelt, öltözőkkel ellátott, standard méretű labdarúgópálya lesz, mellette egy 320 férőhelyes lelátóval.

Ide tervezik a sporttermet

Ugyanitt egy műgyepes multifunkcionális pályát is kialakítanak, ahol a kispályás labdarúgás mellett kézilabdázni, kosárlabdázni és teniszezni is lehet. Ez a pálya is ki lesz világítva. Emellé jön a tanuszoda, amelynek a vizét napkollektorok segítségével melegítik. A területet átadják majd az Országos Beruházási Alapnak (CNI), amely elvégzi a munkálatokat, és az önkormányzat használatába bocsátja a létesítményt. A beruházás értéke mintegy 10,5 millió lej. Az önrész 336.425 lej, amiből a polgármesteri hivatal a közművesítést kell el-

végezze és parkolókat kell kialakítani. Jelenleg a minisztériumban folyamatban van a közbeszerzés.

Mivel a pályázat nem tartalmazza a fedett sportterem építését, a hivatal egy ilyen létesítményre is pályázik. A fejlesztési minisztériumhoz fordultak egy standard, 150 férőhelyes lelátóval rendelkező sportcsarnok építésének finanszírozására. Az épületet az ún. német tömbházak mögötti, mintegy 1,4 hektáros közterületen építenék fel. A polgármester azzal érvelt a döntéshozóknak, hogy valamikor intenzív sportélet volt a községben, ahonnan nemcsak élvonalbeli labdarúgók, hanem olimpiai sportolók is elindíthatták karrierjüket az úszás, birkózás és más sportágak terén. Jelenleg egy, a standardoknak nem igazán megfelelő labdarúgópálya és egy tornaterem van a községben, szeretnék, ha a gyulakutai sport visszanyerné egykori hírnevét.

A sportterem látványterve

Bölcsődét építenének, de egyelőre nincs pénz

A fejlesztési minisztérium bölcsődeépítési programja keretében új, környezetkímélő épületet húznak fel a községközpontban egy 2526 négyzetméteres telken. A standard tervek szerint az épület szélessége 41,10 méter, míg a hossza 64 méter lesz, 1245 négyzetméter beépített felülettel, 40 férőhellyel. Az épületben foglalkoztatási terem, hálószoba és konyha is lesz, továbbá játszótér az udvaron. Napkollektorokkal és geotermikus hőszivattyúval oldják meg a fűtést.

Varga József polgármester szerint ez a terv jelzi, hogy a község hosszú távon is életképes. Jelenleg, Csöb kivételével, amely bár alig 2,3 km-re van a főúttól, kiöregedett, a községhez tartozó településeken, Havadtón, Ravában, Bordoson óvodát és 1–4. osztályt, míg Gyulakután és Kelemtelkén 1–8. osztályokat működtetnek. Jelenleg a községben 575 iskoláskorú gyerek van, akiket 62 tanár oktat. A pályázat indoklásához szükséges felmérés alapján a községközpontban az elmúlt három évben a családorvosoknál nyilvántartásba vett születési számnak megfelelően 90-88-92 gyerek született, akik az óvoda használatba adásakor elérik a bölcsődébe való iratás korhatárát, így 40 férőhelyesre terveztek az épületet. Jelenleg a pályázat liciten van, elbírálták, de egyelőre nincs pénz a munkálatok finanszírozására. Várják, hogy sorra kerüljenek. A jó hír az, hogy – a polgármester tapasztalata szerint – az utóbbi években nincs az 1980-as évek végére, illetve az 1990-es évek elejére jellemző masszív kivándorlási hullám,

mi több, vannak, akik visszaköltöznek falura. Néhány fiatal a községben üzletszerű állattenyésztési farmokat létesített, ami biztosítja a megélhetésüket. Ezen a szándékon lendített az Aberdeen Angus farm és licitközpont is. Az előző években rendbe tették az oktatási intézményeket, nemrég sikerült uniós támogatással 3,9 millió lej értékben számítástechnikai felszerelésekkel ellátni őket. Továbbá egy másik, 870.000 lej értékű pályázatnak köszönhetően körülbelül 400 táblagépet, 25 laptopot, 9 interaktív táblát szereztek be. A polgármester arról biztosította a pedagógusokat, hogy igyekeznek az energiaválság okozta áremelkedést kivédeni. Fedezni tudják a fűtési költséget. Arra kérte a tanárokat, hogy a fűtéssel takarékoskodjanak, de ígérte, hogy különösebb gond nem lesz, az energiaárak miatt nem térnek át online oktatásra. Az óvodaépítés, a korszerű oktatási intézmények pedig garantálhatják azt, hogy a község hosszú távon is itthon tarthassa fiataljait – mondta a polgármester.

Új rendeltetése lehet az egykori legénylakásnak

A községközpontban álló, a hőerőműhöz tartozó egykori legénylakás épületének korszerűsítésére pályázott a polgármesteri hivatal a környezetvédelmi alaphoz. A középületek „zöldítésére” szánt pályázati kiírásra eddig az országból 870 helyi önkormányzat nyújtott be pályázatot. Az eredetileg 1,4 milliárd lejes pénzközetet meghaladták a pályázók (2,1 milliárd lej), az elektronikus úton benyújtott tervek elbírálása folyik.

A polgármesteri hivatal szándéka szerint egy községi segítőközpontot alakítanának ki, ahol elsősorban a rászorulókat, idősebbeket támogatnák főként egészségügyi szakemberekből álló, a hivatal által fizetett munkatársak segítségével. Az épületben három irodát, raktárhelyiségeket és közösségi termet rendeznének be. Korábban ebben az épületben működött a LEADER kistérségi központ és a Caritas ki- rendeltsége. Az utóbbi Erdősztgyörgyre költözött, míg a LEADER keretében működő szociális szolgáltatás Kibédre, a hivatal által épített korszerű épületbe helyezte át székhelyét. Korábban a polgármester tárgyal mindkét szociális szolgáltatás vezetőjével arról, hogy működtetnének-e hivatalos munkapontot Gyulakután, úgy, ahogy ez egykor volt.

Fülöp Attila, a Caritas főmunkatársa lapunknak elmondta, felmerült az a gondolat, hogy visszaköltöznék Gyulakutára, amennyiben az erdősztgyörgyi önkormányzat nem

hosszabbítja meg a bérleti szerződésüket, hiszen az a lehetőség is fennállt, hogy a városban levő helyiségeknek más rendeltetést adnak. Erről a szándékról egyelőre lemondtak, még egy évig használhatják az erdősztgyörgyi székhelyüket. A kistérségi szolgáltatás új épületben kezdte meg tevékenységét, egyelőre engedélyek és a személyzet hiánya miatt nem vállalná még egy munkapont működtetését, így valószínű, hogy helyi szolgáltatás fog működni az épületben. Ehhez azonban, a szándékon túl, a rendeltetésnek megfelelően kell átalakítani a helyszínt, hiszen igen hosszú az a jóváhagyás, mivel mind az egészségügyi, mind a szociális minisztérium szigorú feltételekkel engedélyezi a szociális létesítmények működtetését. A jó hír, hogy újra használatba vehetik a több éve bezárt és azóta tönkrement épületet, azonban pontosan meg kell határozni a rendeltetését, hiszen csak így nyithatják meg újra középületként az egykori legénylakást.

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1026.

A SZABADBA	LAJSTROMBA VESZ	INDIA AZ OLIMPIÁN	KIVÁNCSSIKODIK	Barackérés idején Miután a székely atyafi nem hajlandó megmondani az orvosnak, hogy naponta mennyit iszik, az orvos azt mondja: – Tanácsolom, hogy minden fél deci pálinka helyett egyen meg egy barackot. A székely: ... (a válasz a rejtvényben)	
2 A			M		
KILO	VÉGE, NÉMETÜL				
2 B	FAGYOS				
AZ ARGON VEGYJELE		KICSINYÍTÓ KÉPZŐ			
KOZMOSZ		... MOLL (ZENE)			
	ÖSSZEKUSZÁLT LENI!			GYŐZELEM JELE	TETŐKÉSZÍTŐ MESTER
	ELŐTAG: SZÉL				RÉGI ŪRMÉRTÉK
E NAP		1			
... LANTOS SEBESTYÉN		MOTIVÁCIÓ	N		E
				FURFANG	
				RÉGI SPANYOL HAJÓHAD	
			... MILAN (FOCIKLUB)		LÉZER-LEMEZ
			2 C		GŐRÖG BETŰ
EGYF. HOSSZMÉRTÉK (RÖV.)		RÁMA, FOGLALAT FRANCIA RT.			NULLA AZ ŐT TŐ EGYIKE
BIZTATÓSZÓ			ÉTLEN GÉMI		ATHÉNI FOCIKLUB
ÁMBÁR			PÁRATLAN GYÍK!		MAGAS NÖVÉNY
	CSALAFINTA				
	OMSZK FOLYÓJA				
KELETI TÁBLAJÁTÉK		KACSKA OKMÁNY			ZEJUSZ KEDVESE TURZÁS
... SUMAC (ÉNEKESNŐ)			ALMAHÉJAK!		KÁLYHA TARTOZÉKA HELYEZ
DERÉKSZŰ			IDEGEN LEVEGŐ		
	RÉSZESŰL			PITYEREG	AZ URÁN VEGYJELE
	ANTIMON VEGYJELE			RÓMAI 1100	VÉGES-VÉGIG
NAPSZAK			SZÁRNYAS-VAD		
			NUKLEON-SZÁM J.		
					!
N					KILYÉN LEVENTE

A NOVEMBERI ÉVFORDULÓK (3.)

című pályázat nyertesei:

Józsa Balnka-Sarolta,
Marosvásárhely, Cuza Vodă u.

Sándor József,
Marosvásárhely, Nárcisz u.

A pályázati rejtvény megfejtése:

VASVÁRY; SZÉNÁSSY; PYRKER; BARTHOLDY;
SCHEDIUS; BOÉR

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek
a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések
a november 25-i
számból:

Ikrek:
A szépfű

Skandi:
A jóllakott száj hamar meg-
feledezik a jötevőről.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI REJTVÉNY						1	2	3	4	I	5	6	7	8	H
DECEMBERI ÉVFORDULÓK (1.)						9					10				
11	12	13	14	15		16		17					18		
19						20						21	22		
23						24		25				26	27		
28				29			30			31					32
33			34			35			36			37	38		F
39		40				41		42	43			44		45	
L		46				47		48				49			N
50	51					52		53				54		55	
56					S	57					T				K

VÍZSZINTES: 1. Angol mérnök, fizikus, 150 éve hunyt el (William). 7. Építézmérnök, régész, 150 éve született (János). 9. Idősebb nő (nép.). 10. Község régi része. 11. Olasz építész, 450 éve halt meg (Galeazzo). 16. Mint. 18. Vízi állat. 19. A föld felső rétege. 20. Feltett szándék. 22. Szolmizációs hang. 23. Svájci író (Claude). 24. Bánat. 25. Igeképző. 26. Forma. 28. Páratlan kerti zöldség! 29. Szürke kemény fém. 31. Három (olasz). 33. Japán drámai műfaj. 34. A vas vegyjele. 35. Francia arany. 36. Air India (röv.). 37. Két személy alkotja. 39. Isten ... (a hun királyra mondták). 42. Nagyobb helyiség. 45. A gallium vegyjele. 46. Ékkel rögzítő. 48. Bosszút áll. 50. Kíméletlenül pusztító, romboló. 52. A himnuszunk zenéjének szerzője (Ferenc). 54. Csata, küzdelem. 56. A magyar gyáripár egyik fő alakja, 100 éve halt meg (Manfréd, báró). 57. Nagybirtokos, Mária Terézia bizalmasa, 300 éve született (Pál, gróf).

FÜGGŐLEGES: 1. A rádium és a jód vegyjele. 2. Oda-vissza női név. 3. Fejünk tartója. 4. Kábítószert. 5. Ibsen drámája. 6. Spanyol és francia autójel. 7. Perzsa uralkodói cím. 8. Idegen Klára. 11. Autonóm terület (röv.). 12. Tinódi ... Sebestyén. 13. Nagy ... (Méhész György igazi neve). 14. Sapientia ... (A bölcsnek elégi). 15. A sóhaj határai! 17. Kárt okoz. 20. Gépkocsi. 21. Kopasz. 23. Angol kritikus és költő, 200 éve született (Matthew). 24. Előtag: kettő. 27. Teljesen beborít. 29. Hősök ... (Budapest része). 30. Mártás része! 31. Állat (német). 32. Francia orgonatanár, 200 éve született (César Auguste). 34. Hosszú nyelvű kis balta. 36. Az Aare francia neve. 38. Gally. 40. Hideg évszakra vonatkozó. 41. Főnői betű. 43. Táplál. 44. Csatahely (1241). 47. Svéd aprópénz. 49. Idegen tó. 51. Duett része! 53. Himfy névjele. 55. Üres res!

L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket december 15-éig a Népszava címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvastva Jack Kerouac amerikai író egyik regényének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beirtunk.

VÍZSZINTES: 1. Nápolyi maffia – ...-háromszög (Ördög háromszöge). 7. De – Olasz névelő. 8. Üzem, manufaktúra – Hegycsúcs. 9. Hálószővő rovar – A nitrogén, a bór és a foszfor vegyjele. 11. Férfinév – Kissé vonzó! 12. Kíváncság – Hangsor harmadik foka. 14. Francia arany – Végtelen cél! 15. Düledező, omladozó – Szerves oldószer. 18. Házberlő – Kés jelzője lehet. 19. Erkölcstan – Női lakrész a szultán udvarában. 22. Határidőrag – Alá. 23. Rövidkabát – Kőolaj-exportáló országok szervezete. 25. Szlovák, gúnyosan – Csendben lakol! 27. Vakond igéje – Erre a helyre. 28. Parányi rész – Dal. 30. Zárni kezd! – Luxemburgi és spanyol gépkocsijelzés. 31. Hitel, tartozás – Portalanít, pucol.

FÜGGŐLEGES: 1. Fájdalmat okoz – Kis méretű kenyér. 2. Homo sapiens – Hawaii köszönés. 3. ...-mög, dohog – A molibdén vegyjele. 4. A világ ... (A. Dumas) – Crystal Lake, japán metálzenekar frontembere (Kinoshita). 5. Gyűrött, megviselt – Pódium. 6. Hazai sós tó – Egérkö. 10. Bémunkás, szleng nyelven – Pajzán, provokatív. 13. Magyar műkorcsolyázó (Krisztina) – Karral int, indikál. 16. Hantol – Afrikai kérődző. 17. Alkotórész, tartozék – Vallási elmélyülés. 20. Vályú, dézsa – Kedvelt női név. 21. Ráma – Világtenger. 24. Napszámos – Tréner. 26. Tartó – Talál. 29. Páratlan koca! – E nap.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18	A			
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

Örökségünk őrei – Fogadj örökbe egy műemléket!

A magyarózdai kastély

A Marosludasi 1-es Számú Technológiai Líceum diákjai egy része új kihívás elé néz. Az Örökségünk őrei kulturális örökségvédelmi verseny keretében páratlan lehetőség adódott a helyi műemlékek megmentésére és népszerűsítésére. Diákjaink a magyarózdai Radák-Pekri-kastélyt vették „védelmükbe”.

A verseny szabályzatának eleget téve egy hatfős diákcsoportra és egy vezetőnőre hárul az a feladat, hogy a Marosludas közelében található műemlék helyzetére és állapotára felhívja a figyelmet. A kastély megmentésének folyamata már elkezdődött, jelenlegi tulajdonosa, a Bonus Pastor Alapítvány irányítása alatt. A kastély állagmegóvási munkálatainak megkezdése előtt az épület romos állapotban volt. A tetőt 50-60%-ban hiányzott az épületről. A legnagyobb kárt az egykor stukkódíszítéssel borított emeleti falfödém elkorhadása és a vakolat alatti falfestmények eltűnése jelenti. Elpusztultak az emeleti termek barokk és klasszicista festett mennyezetei is, megroggyantak a földszinti boltzatok, tovább nyíltak a falak repedései. Az újrafedés 1998 nyarától 2001 nyaráig tartott. Mivel a teljes tetőszerkezetet újjáépítették, az emeleti termek mennyezete is lebontásra került. A felújítást főleg külföldi támogatásokból fedezték. A munkálatokat részben saját kezűleg, részben ugyancsak külföldi munkacsoportok segítségével vitték végbe. A tervek szerint konferenciaközpontot alakítanak ki benne. Az épületegyüttes felújított magtárában 2005-től terápiás otthon működik, amely a szenvedélybetegek számára nyújt menedéket és gyógyulási lehetőséget.

Habár a kastély tetőszerkezete teljesen újjáépült, sajnos csak részben oldódott meg az épület romlásának megállítása. Mind a külső, mind a belső falszerkezetek teljes restaurálásra szorulnak, amit az alapítvány és a helyi közösség önerőből nem

tud megvalósítani. Ezért olyan támogatásokra lenne szükség, valamint olyan pályázatok indítására, amelyek reális segítséget jelentenek a kastély régi pompájának és fényének visszaállításában.

Kötelező tevékenység a műemlék népszerűsítésére a csapatok számára november 4. és december 4. között rendezvény szervezése, amely november 19-én, szombaton meg is történt. Csapatunk versdelutánt szervezett, ahol fellépett helyi néptáncegyüttesünk egy része, a Hajdina, a Haricska zenekar muzsikált. A résztvevőket fánkkal és forró teával kínáltuk, mágneseket árultunk, a szerzett összeget pedig az alapítványnak adományoztuk. Rengeteg pozitív visszajelzés érkezett a látogatóktól, a falubeliek örültek, hogy a kastély újra életre kelt. Lelkesen hallgattuk az idősebbek és fiatalabbak rendezvényünkkel kapcsolatos véleményét, megjegyzéseit, valamint azokat a tanácsokat, amelyek a kastély megmentéséhez kapcsolódtak. Az eseményen kb. 80-an vettek részt. Tapasztalataink szerint sokak szívügyévé válhat a kastély, ha a közeljövőben nagyobb népszerűsítésre kerül sor. Van igény a kultúrára, van igény épített örökségünkre. Néhány nappal később egy 60 fős diákcsoporttal a terápiás otthonba látogattunk, amely a már említett újjáépített magtárban működik. Látogatásunk célja az volt, hogy felhívjuk a diákok figyelmét a káros szenvedélyek elkerülésére. Beszélgettünk, tapasztalatokat szerezünk, az épületegyüttesről újabb információkkal gazdagodtunk. Távozás előtt benéztünk a kastélyba is, ahol rövid bemutatóra került sor és néhány fotó is készült.

Köszönjük a Bonus Pastor Alapítványnak a támogatást és az együttműködést, köszönjük a szülők és tanárok segítségét.

Az érdeklődők a Facebookon követhetik tevékenységünket a Radák-Pekri-kastély oldalon.

Szente István vezetőtanár

A dicsőszentmártoni Vármegyeház őrei

A Romániai Magyar Demokrata Szövetség 2012-ben indította útjára a szórvány cselekvési terve részét képező Örökségünk őrei – Fogadj örökbe egy műemléket! programot. A vezérlő célja, hogy felhívja a figyelmet épített örökségünkre. A verseny keretében Erdély több településéről származó diákcsoport méri össze tudását, tehetségét, és mutatja meg, hogy miért érdemes a homlokzatok felé irányítani tekintetünket.

Amikor műemlékvédőkről beszélünk, mindenkori a 60+ generációra gondol. Ellenben akkor van esélye az épített örökségünknek fennmaradni, ha valamit nyújt a fiatalabb generációnak is. Fontos az is, hogy az ifjak, a gyerekek megismerjék, ugyanakkor megszeressék és tiszteljék, amit az elmúlt ezer évben itt, Erdélyben teremtettünk. A fiatal generáció egészen más szemmel néz egy koros épületet, más szemszögből elemzi. E verseny által eljuttatják az átlagemberhez is, hogy miért fontos az épített örökség. Még a politikusoknak is felhívhatják a figyelmüket, hogy igenis a XXI. században a tizen-, huszoneves diákoknak is fontosak ezek az épületek, és nem lehet őket büntetlenül fel-darabolni vagy elhanyagolni, hanem elvárják, hogy ezekre az épületekre odafigyeljenek. A műemlékvédelem nem a szakemberek kiváltsága, és nem is korhoz kötött kötelezettség. Ezt bizonyítja a dicsőszentmártoni Andrei Barseanu Elméleti Líceum hét tanulója is, akik a Dicsőszentmártoni Vármegyeház Őrei névvel csapatot alkottak, és „örökbe fogadták” a hajdani dicsőszentmártoni vármegyeházat, a jelenlegi Technológiai Líceumot, amely ideiglenesen helyet ad a fentebb említett középiskola magyar tagozatos tanulóinak is, míg iskolájukat felújítják. A verseny során a műemlék eszmei értékét kidomborító projekttel teszik láthatóvá az ingatlant, amely mellett hajlamosak vagyunk elsielni úgy, hogy nem is vagyunk tisztában azzal, hogy milyen titkok, történetek lapulnak a falak mögött. A kis csapat különböző évfolyamok human és real osztályainak diákjaiból áll, amely Béres Ilona történelem szakos tanárnő javaslatára alakult, és odaadó irányításával működik. A tanulók

– Costea Daria, Berecki Izabella, Bényi Andrea, Asztalos Gyöngyi, Dezső Szabolcs, Gedő Bontond, Barabás Őrs – először a választott épülethez köthető emlékek, történetek kutatásának láttak neki. A munka a jelenlegi díszteremben, a hajdani bálteremben kezdődött, majd a dokumentáció böngészésével folytatódott. Az 1870-es években végrehajtott vármegyereendezés során Dicsőszentmárton közigazgatási központ, Kis-Küküllő vármegye székhelye lett. Ez pedig meghatározta a helység városi törekvéseit. A vármegye két tevékeny főispánja: gr. Bethlen és Sándor János irányításával, illetve Alpár Ignác műépítész tervei alapján elkezdődik a tulajdonképpen városépítés korszaka. Ebben az időszakban fontos létesítmények épülnek, a közigazgatási és a polgári élet intézményei: kaszinó, polgári iskola és megyei kórház. 1890-ben elkészült az új, monumentális megyeháza. Az épület egyik érdekessége a sok közül az, hogy ablakainak száma megegyezik az év napjainak számával, a termek száma pedig az év heteinek számával (52). A klasszicizáló és barokk stílusú épület a korabeli Erdély egyik legszebb vármegyeháza volt. A vármegyeház jelenlegi helyén volt a cigányszer, cigány hurubákkal. Ezeknek kielakoltatása és lebontása után kezdetét vette a nagy munka. A teljes épület alatt pince található, információk szerint az első közpince Erdélyben, ahol a XX. század elején a legmodernebb technológiát használták Európában. 1948-tól az épületben szakiskola, majd szakközépiskola működik. A tárgyi emlékek megismerésére, részletekre próbálnak odafigyelni, ezek után kutatni. Eddigi munkájuk során felkutatják az épület múltját (adattárból, idős emberektől, ismerősöktől), az épület minden zegzugát meglátogatták, idegenvezetést vállaltak, interjúkat készítettek, Facebook-oldalt indítottak, fotóztak, videót állítottak össze, a helyi médiában voltak jelen, rajzversenyt hirdettek. De ezen túlmenően tervükben van lépéseket tenni a műemlék megóvása érdekében is, a többi más elképzelés mellett. A diákokat a felnőttek nem hagyták magukra, ugyanis a szülők, ismerősök, az iskola vezetősége és tanári kara segítségükre volt és van. Sok sikert kívánunk nekik, és eredményes munkát!

Barabás Annamária-Jutka tanítónő

Időutazás Ádámoson

Furcsa azt hallani, hogy egy 500 éves műemlék templom „gazdát cserélt”. Mégis nemrégiben Dicsőszentmárton környékén elterjedt a hír, miszerint az ádámosi unitárius templomot örökbe fogadták, és nem is akárhogyan, hanem diákok és vezetőtanárak.

2012-ben hirdette meg az RMDSZ az Örökségünk őrei nevű, tanulóknak szóló programot, amelynek célja, hogy vállalkozó kedvű diákcsoport „örökbe vesz”, azaz felkarol egy-egy erdélyi műemléket, s azt bizonyos versenyfordulók által megismeri és másokkal is megismerteti.

Idén a dicsőszentmártoni Andrei Barseanu Elméleti Líceum hat tizenkettedik osztályos diákja *Időutazók – Dicsőszentmárton* néven csapatot alkottak, és örökbe fogadták az ádámosi unitárius templomot.

November 19-én, szombaton az ádámosi unitárius templomban rendhagyó idegenvezetésre került sor, amelyre az örökbefogadók lelkesen készültek. Miklós Sándor a tevékenység logisztikai megszervezésének egyik nélkülözhetetlen tagja volt, Molnár Anett pedig csodálatos fotókon örökítette meg a találkozást.

Az esemény nem volt korfüggő, ezért a több mint ötven jelenlevő minden korosztályt

képviselt, óvodásoktól szépkorúakig. Az egybegyűlteket Fülöp Erika-Anna vezetőtanár, majd Fülöp Dezső-Alpár, a műemlék templom lelkesze köszöntötte. Ezt követte a kis csapat munkája. László József Attila bemutatta az Időutazók – Dicsőszentmárton csapat tagjait, summázta az esemény lépéseit.

Vinca Denisa a templomfalra kivetített slideshow segítségével vezette végig a látogatókat a templom több mint 500 éves történetén. Ezek után a jelenlevőket interaktív módon vonták be a templom múltjába. A verseny, amelyet Barabás Norbert és Székely László Eduárd csapatok irányítottak, két részből állt: először „egyeniben” minden résztvevő tíz kérdésre válaszolt a műemlék épületről hallottak és látottak alapján, majd

négyes csapatokba tömörülve rövid jelenetet kellett bemutatni három-három, a templommal kapcsolatos szó felhasználásával. A szavakat sorshúzással kapták meg. Nem volt hiány ötletességben, jókedvben sem, mert ifjak és meglehetősen korúak egyaránt élvezték az „ad hoc” színészek produkcióit. A nyerteseket egy ökömunkus zsűri választotta ki. Tagjai voltak: Jenei Bernadett katolikus diák-lány, Dobai Izabella református lelkész és Miklós József, az unitárius egyházközség gondnoka. A nyertesek egy-egy medált kaptak ajándékba.

Valójában mindannyian nyertesek voltunk, mert templomunkról hallhattunk, tanulhattunk, s a műemlék istenházában tartalmas, kreatív, szórakoztató időt tölthettünk együtt. A szellemi munka után pihenésképpen a csapat tagok üdítővel és cukorkával kedveskedtek vendégeinknek, mindenkinek megköszönve a segítséget és a támogatást.

Az esemény záróakkordjaként Fülöp Dezső Alpár tiszteletes úr vezetésével toronytúra következett. Ezt a nem éppen egyszerű feladatot már nem mindenki vállalhatta fel, egyesek szomorkodva tekintettek mászni tudó társaikra. Aki feljutott a harangok magasságába, a szél ellenére gyönyörködhetett a kilátásban, és újabb titkoknak lehetett megismerője.

Az Időutazók csapata

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (66289-I)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (66289-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (66256-I)

KERESKEDELMI TÁRSASÁG alkalmaz **SZAKKÉPZETT** és **SZAKKÉPZETLEN MUNKÁST** a 2022. december – 2023. március közötti időszakra. Tel. 0722-393-213. (23307-I)

CUKRÁSZLABORBA ügyes kezű személyeket keresünk. Tel. 0745-668-883, e-mail: jutkams@yahoo.com. (17866-I)

A GOLD GYM EDZŐTEREM egyetemi végzettséggel rendelkező **SZEMÉLYI EDZŐT** keres. Tel. 0745-816-146. (23315-I)

**MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
MUNKÁLTAKÖVETÉSI SZOLGÁLAT**

Közlemény

A **MAROS MEGYEI TANÁCS**, a „DJ153G Mezőszengyel (DJ151) - Mezőbodon megyei út kiszélesítése a 0+000-9+800 kilométerszelvények között (Maros megye)” projekt tulajárisaként értesíti az érdekelteket a besorolási szakaszról szóló döntés meghozataláról a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség által: a környezetre való hatás értékelése nélkül kivitelezésre javasolják a fenti projektet Maros megyében, Mezőszengyel és Mezőbodon községekben.

A besorolási döntés tervezete és az azt megalapozó indoklás tanulmányozható a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség Marosvásárhely, Hídvég utca 10. sz. alatti székhelyén hétfőn 9-15 és keddtől péntekig 9-12 óra között, valamint a <http://.apmms.anpm.ro> internetes címen.

Az érdekeltek a besorolási döntés tervezetével kapcsolatos megjegyzéseiket/ellenvetéseiket elküldhetik a környezetvédelmi ügynökséghez a közleménynek a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség internetes oldalán való közzétételétől számított 10 napos határidőn belül.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

Ovidiu Georgescu
ALELNÖK

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

A Dicsőszentmártoni Adó- és Pénzügyi Osztály közleménye

2022. december 13-án 12 órai kezdettel az intézmény a Köztársaság utca 30. szám alatti székhelyén nyilvános árverést szervez az alábbi ingóság értékesítésére:

2004-es Mercedes A180 személygépkocsi, kikiáltási ár 4450 lej; az ár nem tartalmazza a héát.

A pénzügyi eljárási törvénykönyvre vonatkozó 2015. évi 207-es törvény 250. cikkelye 4. bekezdésének i) pontjánál szereplő előírások értelmében felkérjük mindazokat, akik valamilyen címen jogot formálnak a meghirdetett ingóságra, hogy értesítsék erről a végrehajtót az árverés időpontja előtt.

A fent említett jogszabály 250. cikkelye 4. bekezdésének j) pontja, valamint 7. bekezdése értelmében a liciten való részvételhez az ajánlattevők legalább egy nappal az árverést megelőzően nyújtják be a következő iratokat: a vásárlási ajánlatukat, a kikiáltási ár 10%-át kitevő részvételi díj kifizetését igazoló iratot – a pénzt a Dicsőszentmártoni Kincstárba az IBAN RO02TREZ479506701XXXXXXX számlára kell átutalni, címzett a Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal, Dicsőszentmártoni Adó- és Pénzügyi Osztály, adószám 4322696 –, vagy banki garancialevelet a kikiáltási ár 10%-át kitevő összegről, az ajánlattevőt képviselő személy nevére meghatalmazást, romániai jogi személyek a Cégbíróság által kibocsátott bejegyzési okirat másolatát, külföldi jogi személyek a bejegyzési okirat román nyelvű fordítását, romániai magánszemélyek a személyazonosságát igazoló másolatát, ahhoz, hogy a megszállt helyen és időben részt vehessenek az árverésen.

Az árverésről szóló közlemény kifüggesztésének időpontja: november 29. A közleményt kifüggesztik a Dicsőszentmártoni Adó- és Pénzügyi Osztály, a Küküllőszéplaki Polgármesteri Hivatal, az adós cég székhelyén, és megjelenik a Közpénzügyi Minisztérium weboldalán is.

Bővebb felvilágosítás a székhelyen, az adóbejegyző és végrehajtói irodában (Şandor Ioan ellenőr) vagy a 0265/443-312-es telefonszámon.

Kaiser Adriana osztályvezető

ADÁSVÉTEL

ELADÓ sírhely a Jeddí úti temetőben. Tel. 0743-300-666. (17393-I)

ELADÓ héjatlan tökmag és hidegen préselt napraforgóolaj. Tel. 0747-480-255. (sz.-I)

ELADÓ dió. Tel. 0754-346-123. (17974)

ELADÓ kövér disznó. Tel. 0740-124-154. (17920-I)

LAKÁS

ELADÓ családi ház Sáromberkén, a Fő úton: 4 szoba, garázs, 800 m² terület. Tel. 0745-567-107. (17600-I)

KIADÓ másfél szobás, bútorozatlan garzonlakás hosszú távra a Kárpátok sétatyon. Tel. 0749-425-152. (17663)

KÉTSZOBA-ÖSSZKOMFORTOS, bútorozott tömbházlakás kiadó. Tel. 0752-833-612. (17903-I)

KIADÓ külön bejáratú szoba egy személy részére. 500 lej/hónap. Tel. 0771-677-830. (18000-I)

ELADÓ kisebb magánház egyedül az udvaron, 166 m² telekkel főtéri zónában. Irányár: 75.000 euró, alkudható. Tel. 0744-645-348. (18001-I)

ELADÓ harmadik emeleti, azonnal beköltözhető, 2 szobás tömbházlakás a Kövesdombon, a Parângului utcában. Irányár: 58.000 euró, alkudható. Tel. 0755-309-832. (18001-I)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK tetőfelújítást, bármilyen javítást, festést, szigetelést, csatornájavitást, teraszkiegészítést. Hívjanak bizalommal! Tel. 0759-467-356. (17641-I)

A DENIS METAL KT. Koronán (DE 60) begyűjt őrskavasat és nemvasfémeket, biztosítja a szállítást. Tel. 0755-517-698. (23283-I)

ÁCSMESTER házak felújítását vállalja, tetőkészítést bármilyen lemezről, cserépből, ácsmunkát, cserépforgatást. Tel. 0746-739-502. (17743)

HEGESZTŐGÉPEK javítása. Tel. 0740-708-157. (15723-I)

VILLANYSZERELÉS: épületi, gépészeti, monofázisú, háromfázisú. Tel. 0740-708-157. (15723-I)

FUVART, bűtorhordást vállalunk személyzettel, külföldre is, törmelékiszállítás, valamint csomagszállítást Budapestre. Tel. 0749-543-104. (12995-I)

Válasszon aktuális ajánlataink közül!

25% KEDVEZMÉNY A KÉKFÉNYSZŰRŐS LENCSEKRE,
vagy 15% a szemüvegkeretekre!

www.doraoptics.ro

SZÁSZRÉGEN (Libertáji) B-dul Libertáji, Nr.12/2 0733 553 971	MAROSVÁSÁRHELY (Központ) P-ța Mărășești, Nr. 21. 0733 553 976	MEDGYES Str. Pompierilor Nr. 4. 0733 830 678
DICSŐSZENTMÁRTON Str. Victoriei, Nr. 21. 0736 386 353	MAROSVÁSÁRHELY (Tudor) B-dul 1. Dec. 1918, Nr. 126 0755 088 379	NYÁRÁDSZEREDA Str. Pompierilor Nr. 1. 0733 553 973
MAROSLUDAS Str. B-dul 1 Dec. 1918. Nr. 7. 0735 786 853	SZÁSZRÉGEN (Cardinal) Str. Cardinal Alexandru Todea, Nr. 25/A 0728 908 856	SEGESVÁR Str. Mihai Viteazu Nr. 1. 0770 810 855

VÁLLALUNK tetőjavítást, tetőkészítést, belső építkezési munkát. Tel. 0749-543-104. (12995-I)

VÍZSZERELÉS, villanszerelés, javítások. Tel. 0774-574-527. (17886-I)

CÉG 10% kedvezménnyel vállal háztetőkiegészítést, tetőjavítást, cserépforgatást, építkezési, beltéri munkát stb. Tel. 0774-574-527. (17885-I)

FAVÁGÁST, bokorvágást vállalunk. Tel. 0770-621-920. (17885-I)

TÉVÉ, mosógép, háztartási gép javítását vállalom a Kliens lakásán. Tel. 0740-527-205. (17925)

KIADÓ 20 m²-es helyiség központi zónában, csendes tevékenységre, díjmentes parkolási lehetőséggel, olcsón. Tel. 0740-180-058. (17963)

MOSÓGÉPET és hűtőszekrényt javítok. Tel. 0755-825-502. (17967-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájó szívvel emlékezünk november 30-án, halálának 20. évfordulóján **SZABÓ ZOLTÁNRA**, az önfeláldozó, drága jó apára, gondoskodó, szerető nagyapára. Emléked örökké szívünkben őrizzük. Nyugodj békében! Torontóból szerető fiad, Lóránt, felesége, Gabriella, unokáid: Boglárka és Bence. (sz.-I)

Múltnak a napok, telnek az évek, de mi soha nem felejtünk el téged. Szomorú szívvel emlékezünk december 2-án a székelybereg **NAGY SÁNDORRA** halálának 20. évfordulóján. Emléked megőrzi felesége, leánya, két unokája és azok családja. (17984)

Elementél hirtelen tőlünk, nem látunk többé, de szívünkben mindörökké élsz. Tudom, már nem gyötörnek a földi gondok, kívánjuk, légy boldog mindörökké odafent. Fájó szívvel emlékezünk november 30-án, halálának 2. évfordulóján a nyárádszentlászói születésű volt marosvásárhelyi lakosra, **SIMON ALBERTRE** (Berci). Emlékét örökké szívünkben őrizzük. Nyugodjon békében! Felesége, két lánya és két unokája: Dani és Rebeka, testvérei és rokonai. Akik ismerték és szerették, gondoljanak rá kegyelettel! (17910-I)

Szomorú emlék november 30., **SIMON ALBERT** (Berci) halálának második évfordulója. Sokat gondolunk rád. Húgod, Edit, bátyád, Árpád és családjuk. (17973-I)

Ezen a napon emlékezünk a mezőcsávási **NAGY ISTVÁNRA** halálának 45. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékét őrzik szerettei. (17986-I)

Úgy mentél el, mint a madár, elköszönni már nem tudtál. Tiéd a csend és a nyugalom, miénk a könny és a fájdalom. Emléked szívünkbe zártuk. November 30-án hunyt el **BALOGH KÁROLYNÉ** szül. **KOCSIS ILONA**. Emlékezik szomorú szívvel leánya, Irma és családja. (18005)

**ADVENTI OPERETT
MAGYAR NÓTA ÉS
TÁNCDAL GÁLAEST**

Erdélyi Turné 2022

Fellépők:
Gergely Róbert, Kalocsai Zsuzsa, Peller Károly

Marosvásárhely
2022. December 12., 20⁰⁰ óra
Kultúrpalota

Jegyek elővételben a Kultúrpalota
jegyirodájában vásárolhatók.

EMLÉKEZTETŐ
2022. november 26-án múlt 19 éve annak, hogy a Farkaslakán született

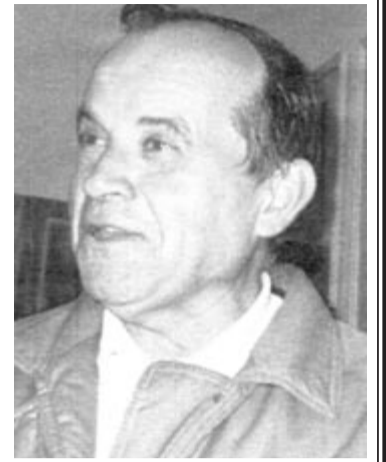
MIKLÓS JÓZSEF
nyelvtudós, tanár
életének 63. évében tragikus balesetben elhunyt. A nyelvek kolosszusa hirtelen halálával nagy úrt hagyott Csíkszereda, a Székelyföld szellemi életében. Sajnos magával vitt igen sok, eredeti, addig nem közölt szellemi értéket, le nem írt enciklopédiát, ha csak azt a 15 nyelvet említjük, amelyet tolmács- és fordítói szinten írt és beszélt. A csíkszeredai Márton Áron Gimnázium 2004-es Évkönyve nagyszerűen, 37 oldalon méltatta a kiváló tanáregyenység életútját, sokoldalú tudományos munkáját. A tudós tanár évtizedeken át küzdött azért, hogy az európai népek nyelve és kultúrája közkinccsé váljon a Székelyföldön, elsősorban a tanulóifjúság számára, de azért is, hogy Európa népei ismerjék minél jobban a székelyek múltját, jelenét, sajátos törekvéseit. Köztudott a felbecsülhetetlen lexikális tudása. Ennek csak kis részét sikerült megjelentetni, három kiadványban: Európai nyelvek, Nyelves világ és Csíki lexikon.

Miklós József tanár állandóan fordított a helybélieknek, vitték tolmácsként külföldre az akkori hatósági küldöttségek, idegenvezető volt a különböző kulturális és sportrendezvényeken szerte Európában. Ezekről az útjairól rendszeresen beszámolt a napilapokban és a szakfolyóiratokban. Több írása jelent meg nyelvtörténeti, etimológiai, etnográfiai és turisztikai témával. Mint még egyedül élő testvére, Tamás, írott hagyatékának gondnoka, elindítottam a marosvásárhelyi Multinvest Cégcsoport, a Gogolák házaspár műszaki-anyagi támogatásával, Miklós Tibor, unokaöccse szerkesztői segítségével MIKLÓS JÓZSEF összes műveinek három átfogó kötetben való kiadását, amelyek magukba foglalják az eddig megjelent és a többi számos írását a következő címen: Nyelvek világa; Szépirodalmi hagyaték; Útleírások, művelődéstörténeti jegyzetek.

Reméljük, hogy 2023-ban ezek a kötetek meg fognak jelenni. A farkaslaki temetőben levő síremléked előtt, immár közel két évtizede, kegyelettel adózik testvéred, unokatestvéreid és számos más rokonod, volt munkatársaid, tanítványaid, több székelyföldi és anyaországi barátod és tisztelőd.

MIKLÓS JÓSKA, emléked tovább őrizzük szívünkben! Isten nyugtasson békében!

Testvérbátyád, Miklós Tamás
Gogolák Margit és családja
Miklós Tibor és családja,
Miklós Ildikó, gyerekei és unokái. (17988-I)

ELHALÁLOZÁS

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, testvér, após, rokon és jó barát,

KÖRMÖCZI ATTILA

méltósággal viselt betegség után, 76 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének.

Temetése november 30-án, szerdán 12 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben.

A gyászoló család. (17993-I)

Mély megrendüléssel veszünk végső búcsút a szeretett apatársától,

KÖRMÖCZI ATTILÁTÓL.

Emlékét örökre szívünkbe zárjuk.
Erzsike és Betty. (17994-I)

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a szeretett férj, édesapa, nagytata, testvér,

BODONI ZOLTÁN KÁLMÁN

életének 71. évében, november 27-én tragikus hirtelenséggel elhunyt. Temetése november 30-án, szerdán délután 3 órától lesz a katolikus temető alsó kápolnájából.

A gyászoló család. (-I)

Fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, anyós, testvér, anyatárs, dédmama,

özv. **MOLDOVÁN ANNA**

szül. Demeter Anna

életének 81. évében, folyó hó 27-én csendesen megpihent. Drága halottunk temetése november 30-án, szerdán 13 órakor lesz a marosvásárhelyi római katolikus temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (-I)

Fájó szívvel tudatjuk, hogy a szerető feleség, édesanya, rokon, szomszéd,

SZILÁGYI MARGARETA

életének 89. évében folyó hónap 27-én csendesen megpihent. A gyászszertartás november 30-án, szerdán 13 órakor lesz a református temetőben. Nyugodjon békében, emléke legyen áldott!

Gyászolói. (-I)

RÉSZVÉTNYLIVÁNÍTÁS

Mély együttérzéssel osztozunk szeretett barátunk, Körmöczi Zsolt **ÉDESAPJA** elvesztése miatt érzett fájdalmában. A barátok. (17995-I)

Fájdalommal értesültünk **BAKÓ LÁSZLÓ** csoportvezetőnk haláláról.

A búcsú mindig nehéz, de sokszorosan nehéz az utolsó „Isten veled!” kimondása.

Hatalmas veszteség érte vállalatunkat, az Úr magához szólított egy igaz barátot, kollégát, aki nagy tudásával, alázattal végezte kiváló munkáját. Most, a búcsú pillanatában bennünk marad mindaz, amire a távozó megtanított.

Az örök élet reménységének vigasztalását kívánjuk szereteteinek.

A **WEST GROUP**, a **PLASTERING CONSTRUCT** munkatársai és kollégája, Gábor Zsigmond részéről. (17989)

Megrendülve értesültünk **BODONI ZOLTÁN** hirtelen haláláról. Isten nyugtassa békében!

Vigasztalódást kívánunk a gyászoló családnak.

Imi, Gerty, Anna Timy. (-I)

Szívünkben fájdalommal emlékezünk

**Marosszentkirály volt
alpolgármesterére,
KÁDÁR GYÖRGYRE**

halálának 11. évfordulóján.

Emlékét őrzi felesége, fia, lánya,
veje és unokái.

(17990-I)

„Elcsitult a szív, mely értünk dobogott, pihen a kéz, mely értünk dolgozott. Számunkra te sosem leszel halott, örökre élni fogsz, mint a csillagok.”

Fájdalommal teli szívvel tudatjuk, hogy szeretett Édesanyánk, nagymamánk, dédmamánk, rokon, ismerős,

özv. **SZABÓ ILONA-MÁRIA**
szül. Márton

életének 83. évében csendben örökre eltávozott.

Drága halottunk temetése folyó év november 30-án, szerdán 11 órakor lesz a marosvásárhelyi református temetőben, unitárius szertartás szerint.

Drága emléke szívünkben örökre velünk marad.

Búcsúznak tőle lányai:
Éva és Zsuzsa, unokái, dédunokái,
veje, Keith és Zsolt.

(18002-I)

BALOGH DÉNES emlékest

Szólisták:
Ritziu Ilka Krisztina
Szekeres Vígh-Ágnes
Vajas Evelin
Ábrám Tibor
dr. Buta Árpád Attila
Zsombori Róbert

Tréfás jelenet:
Gyepesi László

Közreműködnek:
Bekecs Néprátszínház táncosai

Konferál:
Kacsó Ildikó

Műsorszervező:
Jakab Melinda

Zenél:
TOKOS ZENEKAR
Kolozsvár

2022. december 10-én, szombat este 7 órától, a marosvásárhelyi Kultúrpalotában.
Jegyek elővételben a Kultúrpalota jegypénztárában.

Támogatók:

LAM, hiteles megoldások!

LAM
MICROCREDIT-MIKROHITEL

www.microcreditlam.ro
0720 030 804

A Marosvásárhelyi Közszállítási Rt.

válogatást szervez
AUTÓBUSZSOFŐRÖK alkalmazására
közúti személyszállításra.

Követelmények:

- D kategóriás hajtási jogosítvány,
- érvényes szakmai tanúsítvány (atestat).

Az állás megpályázásához a kérvényt, az önéletrajzot, a hajtási jogosítvány és az érvényes szakmai tanúsítvány fénymásolatát a cég székhelyén kell benyújtani: Marosvásárhely, Béga utca 2. szám, hétfőtől péntekig 9-15 óra között, vagy a resurseumane @transportlocal.ro e-mail-címre elküldeni.

További információ a 0265/269-077-es telefonszámon.

TAMÁS GÁBOR

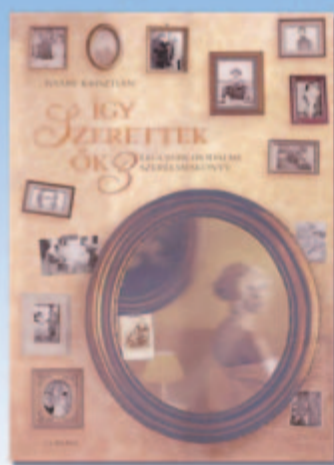
A múltam elkísér...

lemez bemutató koncert

2022. november 29-én,
kedden, 19 órától
a Marosvásárhelyi Kultúrpalotában

MAROS A Maros Művészegyüttes szervezésében

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Nyáry Krisztián
Így szerettek ők 3

Delia Owens
Ahol a folyami rákok énekelnek

Dr. Máté Gábor
és Máté Dániel

Dr. Máté Gábor,
Máté Dániel
Normális vagy

Marosvásárhely, Győzelem tér 18., Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika
– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

Târgu Mureș Marosvásárhely

Közlemény

Marosvásárhely megyei jogú város (Maros megye) tájékoztatja az érdeklődőket, hogy benyújtotta a városhoz tartozó állami erdőalap erdőgazdálkodási tervét a Marosvásárhelyi Környezetvédelmi Ügynökséghez (APM) a környezetvédelmi engedély megszerzése érdekében.

A javasolt terv lehetséges környezeti hatásaira vonatkozó információk tanulmányozhatók a <http://apmms.anpm.ro> honlapon legkésőbb 2022. december 12-ig.

A javaslatokat/észrevételeket írásban lehet benyújtani ugyanezen idő alatt a Marosvásárhelyi Környezetvédelmi Ügynökséghez postai úton annak Hídveg utca 10. szám alatti székhelyére, valamint az office@apmms.anpm.ro e-mail-címre.

Tisztelettel,
Mureșan Vasile Mihai,
az ADP aligazgatója

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro